

stebli. Ogenj je pogorel, žerjavica se žarí in pepelí, le ogorki tlé okolo palése. Naglo pomečeš neizgorelo dračje na tleči pepel, prostreš po vrhu kožuhovino, ki si jo prinesel z doma, napraviš križec iz dveh leskov poleg kurišča in — urno jo pobrišeš proti domu. Če vrhu klanca dospel, postojiš, ne vidiš več ognja, ali ako imaš oster nos in veter nasproti piha, prismrdí ti tleča kožuhovina, ki bo gotovo, vsaj za uocojšno noč ostronosnega jazbeca odvrnila od okusnega, sočnega zrnja. Ko tiho stopaš po trati, zaprhuta ti okolo glave podhujka, frčé zdaj na levo in desno, zdaj sedaje na tla. Vedno si bliže doma, a vender ni slišati človeškega glasú; najbrž večerjajo domači. Hitro korakaš; ali glej, tam je nekaj črnega, videti je ropar, čakajoč ob cesti. Ni sile; le deblo one tepke je, ki jej je strela vrh odbila. Na robu pod njivo se nekaj belega giblje: tiho bi rad prišel mimo ali kamen, na katerega si stopil, sprožil se je z ropotom in ti si malo da ne padel. Ona bela reč se spustí v tek. Potolaži se, ne boj se! Domači maček belín je, ki tod poljske miši loví. Cerkveni zvonik se ti belí nasproti; le pogumno stopaj! Res te pot vodi mimo pokopališča ali umršega očeta prikazni ne bodeš videl. Oddehni se, še par korakov, pa sva pod hlevom; hišne duri zaškripljejo, naglo jih zapreš za seboj, češ, da se ne zmuznejo s teboj vred strahovi pod domačo streho. Luč nad mizo, okolo katere večerja družina, ti s prva bliščí v oči. Nisi jim še dobro voščil dobrega večera, užé se pred teboj v skledici kadí mlečna kaša, zabeljena, da bi lahko žabice plavale vrhu nje. Kako sladka je, kako rada se zmuza po grlu doli. Želim ti lahko noč in sladko spanje!

Jos. Gradáčan.

Dnevni red za pridne otroke.

Ljubi moj! ti bi rad prav priden bil, a ne veš, kako bi začel, kaj naj bi storil in kako se védel, da bi Bogu, starišem, učiteljem in znancem delal veselje. Ne bodi zaradi tega v strahu, kajti k temu ni treba nič težavnega, nič posebnega storiti, nego samó svoja navadna opravila moraš lepo v redu in dobro zvrševati.

Ti še gotovo veš, da te je Bog zato ustvaril in na svet postavil, da bi ga vedno bolj spoznaval, ljubil, služil mu ter s tem samega sebe posvétíl in izveličal. A najboljši pomoček, samega sebe posvetíti, je ta, da svoja vsakdanja opravila vestno in dobro zvršuješ; kajti krščanska popolnost ne obstoji v tem, da opravljaš velika, izvanredna dela, nego v tem, da svoja navadna opravila zvršuješ dobro. Če hočeš torej biti priden ter krščansko popolnost, svoje posvečenje in svoj namen na zemlji doseči, zvršuj vsa svoja dela od jutra do večera lepo po rédu in dobro, in hitro bodeš napredoval v popolnosti. V ta namen imaš tukaj načrtan kratek dnevni red za pridne otroke.

1) Kadar se zjutraj vzbudiš, prekrizaj se takój, povzdigni svoje misli in srce k Bogu in reci sam v sebi: „Moj Bog, Tebi se vzbudim in se ti lepo zahvalujem, da si me zdravega in čvrstega ohranil. Čast in hvala bodi Bogu † Očetu, ki me je ustvaril, Bogu † Sinu, ki me je odrešil, in Bogu † sv. Duhu, ki me je posvétíl. Amen.“

2) Potem skoči urno iz postelje in misli si, da te Bog sam kliče po tvojih stariših, gospodarjih ali vikših; hitro slušaj ter se ne daj premagati

od spanca, ki lenuhe tako rad v postelji pridržuje. Kadar te kdo pokliče ali kadar je čas vstati, vselej hitro vstani!

3) Snažno in dostojno se potem umij in obleci. Ne lišpaj preveč svojega trupla, katero bode morda kmalu prah in hrana črvom; na obleki ne trpi ničesar, kar je spotikljivega ali nenavadnega; ne kaži se nikomur, predno nisi oblečen ter imej vedno na mislih, da te Bog in tvoj angel várüh vidita in ti vsako nedostojnost zamerita.

4) Kadar si oblečen, opravi svojo jutranjo molitev. Jutranje molitve nikoli ne zabi in tudi ne odlagaj, nego poklekni pred sv. križ, povzdigni roki in misli k Bogu, a oči povési k tlo in moli svojo jutranjo molitvico.

5) Po jutranjej molitvi obudi dobre sklepe, da se bodeš izogibal svojih navadnih pregreškov, da bodeš pazil na svoje slabosti, da se bodeš čuval slabih priložnosti, v katerih bi utegnil Boga razžaliti, da bodeš povsod pri delu, v šoli, pri jedi in pri igri imel Jezusa za vzgled ter vse tako storil, kakor bi storil Jezus sam, ako bi živel v tvojih razmerah.

6) Vsak človek je ustvarjen za delo. Zatorej tudi ti nikoli ne pasi lenobe, ker lenoba je vseh grdob grdoba in mati mnogih nesreč.

7) Predno začneš kako delo, posveti ga Bogu in pokliči sv. Duha na pomoč, ter vzdihni k Bogu: „V tvojo čast bodi to delo, o Bog! daj mi milosti, da ga dobro zvršim.“ Veruj mi, da je brez blagoslova božjega vsak tvoj trud zamán.

8) Kadar greš v šolo, pojdi z namenom, vse tako storiti, kakor Bog od tebe zahteva. Idi v šolo zaradi Boga, ker on to želi; po potu se védi dostojno in mirno, v šoli se zadrži v redu in prizadevaj si svojim součencem biti v izpodbudo in v lep vzgled. Učitelji so božji namestniki, zatorej stori vse, kar ti rekó; bodi miren, pazljiv in potrpežljiv.

9) Ako utegneš k sv. maši priti, ne opuščaj je; to je najlepša, najsvetejša in najkoristnejša duhovna vaja, postavljena v ponavljanje presvete daritve na križu, da bi si po njej zasluženje našega izveličarja Jezusa Kristusa prisvojili. Pri sv. maši se lepo in pobožno védi, da bodeš vsem, ki so v cerkvi, v izpodbudo. Moli pobožno ter prosi zaupljivo, česar potrebuješ, ter tudi na potrebe svojega bližnjega ne pozabi, vzlásti na potrebe svojih starišev, učiteljev in součencev.

10) Kadar zjutraj, opóludne in z večera k molitvi zvoniti slišiš, moli pobožno angeljsko češčenje. Ta molitev je že od davnih časov v navadi, naj bi se Bogu in Mariji, materi božjej zahvalili za naše odrešenje ter se vseh milosti odrešenja udeležili.

11) Kristjanu mora vsako delo sveto biti, zatorej tudi jed. Pri jedi se spomni, da nam je Bog le zato dal jedila, da bi svoje moči ohranili in okrepi ter laže Bogu služili. Pred jedjo in po jedi opravi kratko molitev in pri mizi se lepo in pošteno védi. Kratka in lepa molitveca pred jedjo se glasí: „O Bog! to vse nam daješ ti, kar vsaki dan nas preživi. Dodeli, da nam to jedilo, po tvojej volji bo teknilo!“ Po jedi se molitev lahko také sklène: „O Bog! s pijačo in jedjó nahranil si nas milostno! Za vse, kar roka tvoja dala, naj bo pristrčna zdaj ti hvala.“

12) Božja volja je, da si po delu duh in truplo počijeta, ter zopet z novimi močmi delati moreta. Dovolí si torej tudi ti počitka, a to poštenega;

to se pravi: ne stori ničesar, kar bi Bogu mrzelo ali bližnjega pohujševalo; ne stori in ne govori ničesar, kar bi koga žalilo; če ti bližnji kaj nepovoljnega reče, ne zameri mu takó, saj morebiti ni hudo mislil o tebi.

13) Tudi pri igri ne smeš pozabiti, da želiš priden otrok biti. Če se igraš, ne igraj strastno, nego zmerno, in le iz tega namena, da se razvedriš ali razveseliš.

14) Vrhu svojih navadnih opravkov ne zabi vsak dan kaj lepega in koristnega brati. Lepo in bogoljubno branje je brana našej duši, zato nam je treba večkrat brati. A beri le dobre knjige, slabih ne beri in tudi pri sebi ne imej, kajti slabe knjige so strup, ki nad mladino veliko zléga naredi in mnogo nedolžnih duš umori.

15) Vsaki dan skleni z molitvijo, kakor si ga začel. Ne opusti večerne molitve, naj bi še tako truden in spehan bil. Po molitvi izprašaj svojo vest ter premisli, kaj si storil po dnevi zoper Bogá, zoper bližnjega in zoper samega sebe, bodi si z mislimi, besedami, dejanjem ali opuščanjem dobrega. Pomisli, da bode to morebiti zadnja noč tvojega življenja; kajti večkrat se je že zgodilo, da se je kdo z večera zdrav vlegel spat, a drugo jutro našli so ga mrtvega.

16) Predno se vležeš, sleci se dostojno spominjajoč se na pričujočnost božjo ter se vlezl v postelj kakor v svoj grob. Tvoje poslednje dejanje bodi sv. križ in tvoja poslednja misel Bog. Če se po noči vzbudiš, povzdigni svoje misli k Bogu in priporoči se angelu váruhu, ki na tvojej strani stoji in te varuje hudega.

Glej, ljubi moj! Ako vsak dan takó storiš, hitro postaneš tako priden, da te bode Bog, tvoji stariši in továriši ljubili in ti z veseljem pomagali, da vedno ostaneš takó priden.

J. S-a.

Sirota.

Tam na pragu hiše
Deca se raduje,
Mati, dobra mati
Kruh jim razdeljuje.

Tudi njega mama
Gerko je ljubila,
Zanj, le zanj skrbela,
Ter mu kruh delila.

Deček pa ubogi
Iz-za ogla hiše
Gleda, tožen gleda,
In solzé si briše.

Pa možje so štirje
Enkrat mu jo vzeli,
K cérkvi jo nesli
In jo v jamo déli.

Zdaj pa ni več mame,
Da bi ga ljubila,
Da bi zanj skrbela,
Ter mu kruh delila.

S. Magolič.